

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕТА

«БУКОВИНСЬКИЙ СТРІЙ»

Компонент освітньої програми –
вибіркова (3.0 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Декоративне мистецтво і ремесла
Спеціальність	ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) /
Мова навчання	українська / англійська (за потреби)
Профайл викладача (-ів)	Шкрібляк Микола Миколайович, Заслужений діяч мистецтв України, член Спілки народного мистецтва України https://art-deco.chnu.edu.ua/spivrobitnyky-kafedry/shkribliak-mykola-mykolaiovych-1/
Контактний тел.	+380969247130
E-mail:	decorative.applied.art@ukr.net
Сторінка курсу в Moodle	покликання на сторінку навчальної дисципліни в Moodle
Консультації	П'ятниця 15.00

АНОТАЦІЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Навчальна дисципліна «Буковинський стрій» спрямована на поглиблене вивчення традиційного вбрання українців Буковини як важливої складової матеріальної та духовної культури українського народу. Дисципліна орієнтована на здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та передбачає формування цілісного уявлення про історію становлення, структуру, локальну своєрідність, художньо-естетичні особливості та символіку буковинського традиційного одягу.

Актуальність вивчення дисципліни зумовлена необхідністю збереження, наукового осмислення та популяризації культурної спадщини Буковини в умовах сучасних культурних трансформацій. Традиційний стрій є не лише комплексом предметів одягу, а й важливим носієм історичної пам'яті, регіональної ідентичності, естетичних уявлень, соціальних норм та обрядових традицій. Його дослідження дає можливість простежити особливості культурного розвитку регіону, взаємодію локальних традицій і загальноукраїнських культурних процесів.

Зміст дисципліни охоплює питання історії дослідження буковинського строю, джерельної бази, історико-етнографічного районування Буковини, типології та структури жіночого й чоловічого вбрання, матеріалів і технологій його виготовлення, традиційних способів оздоблення, орнаментики, колористики, прикрас, а також функціонування традиційного одягу в календарній, родинній та обрядовій культурі. Окрему увагу приділено сучасним формам збереження, реконструкції, музейного представлення та актуалізації буковинського строю.

Дисципліна має міждисциплінарний характер і пов'язана з етнологією, історією України, культурологією, мистецтвознавством, народним декоративно-ужитковим мистецтвом, дизайном костюма, музейною справою та культурною спадщиною. Такий підхід дає змогу розглядати традиційне вбрання не ізольовано, а як цілісну систему, що поєднує матеріальні, технологічні, художні, соціальні, обрядові та символічні компоненти.

Навчальна дисципліна передбачає поєднання лекційного опрацювання матеріалу із самостійною дослідницькою роботою магістрантів. Самостійна робота спрямована на опрацювання наукової та етнографічної літератури, аналіз музейних і візуальних джерел, порівняння локальних варіантів традиційного вбрання, дослідження окремих компонентів буковинського строю та осмислення проблем його збереження й сучасної репрезентації.

На магістерському рівні особливого значення набуває розвиток авторського бачення, професійної графічної культури, композиційного мислення та здатності до самостійного творчого трактування натури.

Мета навчальної дисципліни «**Буковинський стрій**» полягає у формуванні в магістрантів цілісного уявлення про буковинський стрій як самобутнє явище української традиційної культури, його історичні витoki, регіональні особливості, символіку та художньо-естетичні характеристики. Дисципліна спрямована на поглиблення знань про традиційний одяг Буковини, його локальні різновиди, матеріали, техніки виготовлення й оздоблення, а також на усвідомлення ролі народного вбрання у збереженні та трансляції етнокультурної спадщини регіону. Особлива увага приділяється розвитку дослідницьких компетентностей магістрантів, здатності до критичного осмислення етнографічних джерел, аналізу традиційного вбрання в історико-культурному контексті та використання набутих знань у науковій, освітній і культурно-просвітницькій діяльності.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Структура змісту навчальної дисципліни 2 семестр

МОДУЛЬ 1.

Буковинський стрій як феномен традиційної культури

Тема 1.	Буковинський стрій у системі української традиційної культури: історія дослідження та джерельна база
Тема 2.	Історико-етнографічне районування Буковини та локальні особливості традиційного вбрання
Тема 3.	Матеріали, технології виготовлення та художні засоби оздоблення буковинського одягу
МОДУЛЬ 2. Регіональна своєрідність і художньо-символічна система буковинського строю	
Тема 1.	Основні компоненти жіночого традиційного вбрання Буковини
Тема 2.	Чоловічий традиційний стрій Буковини: складові, крій, оздоблення та локальні відмінності
Тема 3.	Буковинський стрій у календарній, родинній та обрядовій культурі
Тема 4.	Символіка кольору, орнаментики й прикрас у традиційному вбранні Буковини
Тема 5.	Буковинський стрій у сучасному культурному просторі: збереження, реконструкція та актуалізація традиції

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Форми навчання – це проблемні й оглядові лекції, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки, відеозаняття і відеоконференції засобами Google Meet, Zoom.

Методи: Особливістю методики викладання дисципліни є поєднання теоретичного осмислення традиційного вбрання з його візуальним, джерелознавчим та культурологічним аналізом, що сприяє формуванню у здобувачів дослідницької компетентності, критичного мислення та здатності самостійно працювати з культурною спадщиною регіону.

Підходи до навчання: проблемно-орієнтований, діяльнісний, комунікативний, професійно -орієнтований, міждисциплінарний підходи.

Реалізація навчального процесу здійснюється під час практичних, самостійної поза аудиторної роботи, консультацій з викладачем.

Сучасні форми навчання: аналіз достовірності джерел, зіставлення різних наукових позицій, аргументоване формулювання висновків; дослідження традиційного вбрання за фотографіями, музейними предметами, реконструкціями, схемами та іншими візуальними матеріалами; виконання індивідуальних дослідницьких мініпроектів, присвячених окремим

компонентам або локальним варіантам буковинського строю; використання систем дистанційного навчання, електронних навчальних матеріалів, відеолекцій та цифрових ресурсів у разі відповідної організації освітнього процесу; поєднання аудиторного лекційного навчання із самостійним опрацюванням цифрових та наукових ресурсів.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: здійснюється у повсякденній навчальній роботі, він полягає у систематичному спостереженні викладача за навчальною діяльністю студентів на занятті і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Модульний контроль: тестові, письмові та аналітичні завдання після завершення змістовного модуля.

Підсумковий контроль – здійснюється наприкінці семестру або по завершенню вивчення навчальної дисципліни. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи. Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку, згідно з навчальним планом.

Оцінка, отримана студентом під час заліку, є основною оцінкою, яка вказує на рівень підготовки студента.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього

		компоненту до перескладання

А – «зараховано» (90–100 балів) – студент демонструє ґрунтовне та всебічне засвоєння навчального матеріалу, здатність творчо застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності. Володіє сучасними та традиційними техніками образотворчого мистецтва і оформлення на високому рівні. Вільно інтегрує знання про матеріали та технології, проявляє самостійність у генеруванні ідей, відзначається креативністю та дотриманням історико-культурних контекстів у своїй роботі. Проєкти виконані професійно, з високим ступенем завершеності та художньої якості.

В, С – «зараховано» (70–89 балів) – студент впевнено володіє змістом курсу та рекомендованою літературою, демонструє добрі практичні навички. Виконує завдання відповідно до основних вимог, хоча допускає незначні недоліки чи неточності у процесі розробки та реалізації проєкту. Роботи свідчать про розуміння принципів композиції й проектування, але іноді бракує уваги до деталей чи глибини опрацювання окремих аспектів.

Д, Е – «зараховано» (50–69 балів) – студент володіє базовими знаннями курсу, проте не завжди здатний правильно їх застосувати під час виконання завдань. Можливе неповне розуміння поставлених цілей та наявність суттєвих неточностей у роботі. Виконані проєкти потребують додаткових коригувань, студент не завжди впевнено користується техніками та матеріалами. Роботи характеризуються браком уваги до деталей і неповною інтерпретацією творчих ідей.

FX – «не зараховано» (з можливістю повторного складання, 35–49 балів) – студент демонструє поверхове засвоєння теоретичного матеріалу та значні труднощі у практичному виконанні завдань. Невпевнене розуміння вимог курсу призводить до серйозних помилок у роботах. Роботи відзначаються відсутністю глибини, неточностями у техніці та композиції, низьким рівнем самостійності.

F – «не зараховано» (з обов'язковим повторним проходженням курсу, 1–34 бали) – студент не оволодів основними знаннями й уміннями, необхідними для засвоєння дисципліни. Не здатний виконувати практичні завдання на належному рівні, не опанував ключові поняття, методи та технології, що використовуються у декоративно-прикладному мистецтві та художньому оформленні. Роботи демонструють відсутність самостійності, творчого підходу і базових виконавських навичок. Часті пропуски занять суттєво погіршують кінцевий результат.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

[https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyia-vlennia-ta-](https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyia-vlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/)

[zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/](https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyia-vlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/)

- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);*
- *не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;*
- *додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.*

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Електронна бібліотека «Україніка» Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Містить цифрові видання з історії,

Порядок розроблення та оприлюднення силабусу освітнього компонента у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича Затверджено Вченою радою університету, протокол № 8 від 22 червня 2026 р.

етнографії та культури України, зокрема працю Я. І. Кожолянка «Буковинський традиційний одяг» (1994).

Режим доступу: <https://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000014104>

2. **Етнографія.** Інформаційно-дослідницький портал Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Містить науково-популярні матеріали про традиційну культуру, народний одяг, ремесла, обряди та регіональні особливості української культури.

Режим доступу: <https://www.ethnography.org.ua/>

3. **Народна творчість та етнологія.** Наукове видання Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. На сайті доступна інформація про журнал та електронний архів його випусків.

Режим доступу:

<https://ethnography.org.ua/content/narodna-tvorchist-ta-etnologiya>

4. **Буковинський центр культури і мистецтва.** Офіційний інформаційно-культурний ресурс, що містить матеріали про традиційну культуру Буковини, народні ремесла, декоративне мистецтво, звичаї та обряди.

Режим доступу: <https://bukcentre.cv.ua/>

Покликання на робочу програму освітнього компонента